

DNEVNA PRIPREMA ZA VJERONAUČNI SAT

I. OPĆI PODATCI O VJERONAUČNOM SATU

Škola: OŠ Ivan Mažuranić, Sibinj

Razred: VII

Vjeroučitelj: Matko Ujvary Cseh

Nastavna cjelina: VII. TAJNA SMRTI I KRŠĆANSKA VJERA U VJEČNI ŽIVOT

Nastavna tema: Pred tajnom smrti

Nastavna jedinica: 61. Ljudska bolest i patnja

Ključni pojmovi: smrt, ljudska bolest i patnja, besmrtnost duše

CILJ:

- obrazložiti zbog čega ljudi vole život i zašto se boje smrti
- shvatiti da je smrt prijelaz iz zemaljskog života u vječni život
- posvijestiti da je naša duša besmrtna

ISHODI:

Obrazovni / kognitivni

- učenik će moći objasniti razloge straha pred smrću
- učenik će moći objasniti razloge vjere u besmrtnost duše

Odgojni / afektivni

- učenik će moći izraziti svoj stav o smrti, bolesti i patnji

Djelatni / funkcionalni ili psihomotorički

- učenik će biti spreman izdvojiti ispravan kršćanski stav prema smrti

Metodički sustav: Heuristički

Oblici rada: frontalni; grupni rad

Aktivnosti učenika: razgovor (odgovaranje na pitanja), iznošenje mišljenja, stavova, iskustava, odgovaranje na pitanja, prezentiranje rada skupine, pisanje pisma

Nastavne metode: usmeno izlaganje, razgovor, pismeno izražavanje, usmeno izražavanje

Nastavna sredstva: udžbenik

Nastavna pomagala: ploča, kreda

Korelacija: hrvatski jezik, biologija

Plan ploče:

Pitanja za provjeru ishoda:

1. Navedi ispravan kršćanski stav o smrti?
2. Definiraj što je to smrt?
3. Objasni razloge straha pred smrću?

Izvori za pripremanje nastavnika:

- Program katoličkoga vjeronauka u osnovnoj školi, Hrvatska biskupska konferencija, Zagreb, 2003.
- Nastavni plan i program za osnovnu školu, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Zagreb, 2006.
- Udžbenik za katolički vjeronauk sedmoga razreda osnovne škole „Zajedno u ljubavi“, KS, Zagreb, 2014.144-148.str.
- HNOS, Vjeronauk za 7.razred, Radna nelektorirana verzija, 1.kolovoza 2006.
-

Izvori za pripremanje učenika:

- Udžbenik za katolički vjeronauk sedmoga razreda osnovne škole „Zajedno u ljubavi“, KS, Zagreb, 2014.144-148.str.

II. GLOBALNA STRUKTURA SATA

molitveno meditativni početak

najava teme

otkrivanje i razumijevanje sadržaja (poučavanjem ili samostalnim radom učenika)

sistematizacija

aktualizacija

molitveno meditativni završetak

III. TIJEK SATA

1. **Molitva:** Pod obranu se Tvoju utječemo, sveta Bogorodice. Ne odbij nam molbe u potrebama našim, nego nas od svih pogibli uvijek oslobodi. Djevice slavna i blagoslovljena, Gospođo naša, Posrednice naša, Zagovornice naša! Sa svojim nas Sinom pomiri, svome nas Sinu preporuči, svome nas Sinu izruči. Amen.
2. **Motivacija:** Nabrojati i u bilježnicu zapisati situacije u kojima smo bili bolesni i nemoćni. Što nam je bilo teško u bolesti? Što je donosilo radost i olakšanje? (Učenici zapisuju svoje odgovore. Nakon toga čitaju i komentiraju svoje odgovore.)
3. **Najava teme:** Svaki je čovjek iskusio bolest. Svakog čovjeka očekuje smrt. Pitanje o bolesti, patnji i smrti je najteže pitanje za svakog čovjeka. To je pitanje o smislu. Što o tome govori naša vjera? Naslov današnje teme je : Ljudska bolest i patnja
4. **Otkrivanje i razumijevanje sadržaja:** Podijeliti ćemo se u skupine. Svaka će skupina dobiti nekoliko misli, izreka, citata koji bi trebali pomoći o odgovaranju na pitanja. Svaki učenik neka navede za sebe 3 odgovora, onda kao skupina, nabrojati sve odgovore. U skupini razgovarati o pitanjima. Obrazložiti svoje odgovore. Svaki učenik treba odabrati jednu od ponuđenih misli, izreka ili citata prepisati je i obrazložiti zašto mi se sviđa. (Prilog 1.) Za rad u skupinama bi trebalo biti dovoljno 10 minuta, nakon toga slijedi izvješće iz skupina. Za rad u skupini se mogu koristiti tekstovi sa strane 147. i 148. u udžbeniku.
 1. **Skupina STRAH:** Što je to smrt? Zašto se ljudi boje smrti?
 2. **Skupina SMRT:** Zašto čovjek mora umrijeti? Može li se i kako pripremiti za smrt?
 3. **Skupina NADA:** Postoji li kakva nada u život nakon smrti? Što (Tko?) nam daje nadu?
 4. **Skupina PATNJA:** Ima li trpljenje, patnja i bolest kakav smisao? Kako nam vjera može pomoći u bolesti, patnji i blizini smrti?

Učenici iznose rezultate rada. Na ploču nacrtamo križ Kristov. U donji dio, kod nogu Isusovih svoje odgovore zapisuju skupine 1. i 2. Gore, uz glavu Isusovu odgovore zapisuju grupe 3. i 4.

5. Sinteza: Učenicima podijelim crtež drveta. Ono predstavlja naš život.

Zadatak: Crtež valja zalijepiti u bilježnicu. U korijen drveta upisati nekoliko riječi koje su izvor naše kršćanske **nade** pred smrću (npr. Uskrsnuće, Isus, vjera).

U središnji dio upisati što nam daje **snagu** u bolesti i patnji (npr. molitva, sakramenti, Duh Sveti)

U krošnju upisati riječi koje daju **smisao** životu kršćana i pripremaju za vječni život (npr. ljubav, molitva, djela milosrđa)

Pored drveta, kao vjetar, upisati riječi koje označavaju naše **strahove** (npr. smrt, patnja, prestanak postojanja, samoća...)

6. Aktualizacija. Potaknuti današnjim satom te osnaženi novim znanjem i iskustvima učenici će napisati kratko pismo utjehe teškom bolesniku koji je blizu smrti. To može biti pismo bolesniku iz razmišljanja Phila Bosmansa "A zašto ne ja?" na str. 145. udžbenika. Moguće je napisati i pismo utjehe iz perspektive samog bolesnika.

7. Molitveno meditativni završetak: Molitva sv. Barbari za dobru smrt: Sveta djevice Barbaro, kad si svjedočila za svetu vjeru Isusovu svojom krvlju, onda ti je premilostivi Isus obećao da će oni koji te zazivaju u pomoć biti oslobođeni od nagle i nepripravne smrti. Učini, dakle, pomoćnice moja, da se Isus spomene prolivene djevičanske krvi i žarke ljubavi tvoje te po dobrostivom obećanju svojem ne dopusti da duša moja izađe iz tijela prije nego se očisti pravom ispovijedi i Presvetim se oltarskim sakramentom okrijepi za put u vječnost. Amen.

8. KRITIČKI OSVRT

9. PRILOZI Prilog 1 (za rad u skupinama), Prilog 2 plan ploče, Prilog 3. crtež drveta

Prilog 1. (za rad u skupinama)

1. SKUPINA: STRAH

Ako li Duh Onoga koji uskrisi Isusa od mrtvih prebiva u vama, Onaj koji uskrisi Krista od mrtvih oživit će i smrtna tijela vaša po Duhu svome koji prebiva u vama. *Rim 8, 11*

Dobro je za me da umrem u Krista Isusa, više nego da vladam krajnjim dijelovima zemlje. Njega tražim, koji je za nas umro; njega hoću, koji je za nas uskrsnuo. Moje se rođenje približuje (...). Pustite me da primim čisto svjetlo; kada dođem tamo, bit ću čovjek. *sv. Ignacija Antiohijski*

Tvojim se vjernima, Gospodine, život mijenja, a ne oduzima; i pošto se raspadne dom ovozemnog boravka, stječe se vječno prebivalište na nebesima. *Rimski misal*

Kad umrem, prekinut će se jedna srebrna nit s nanizanim glatkim biserima koji će se rasuti po zemlji i otkotrljati, kući, svojim majkama školjkama na dnu mora. Tko će zaroniti za mojim biserima kada mene više ne bude? Tko će znati da su bili moji? Tko će znati da je cio svijet nekada visio oko mog vrata? *Jostein Gaarder*

A smrt nije tako strašna, vidio sam tolike ljude kad umiru, samo čvršće zaspe i ne bude se. Strašan je strah od smrti, ali kad vidiš što je to, kad digneš ruke od želje da budeš Bog i zadovoljiš se da budeš smrtni čovjek sve dođe na svoje mjesto, i mirno čekaš kao i san i nije ti žao što se sutra nećeš probuditi. *Meša Selimović*

Razmisliti i odgovoriti: Što je to smrt? Zašto se ljudi boje smrti? (svako navede za sebe 3 odgovora, onda kao skupina, nabrojati sve odgovore). U skupini razgovarati o pitanjima. Obrazložiti svoje odgovore. Odabрати jednu od ponuđenih misli i izreka, prepisati je i obrazložiti zašto mi se sviđa.

2. SKUPINA: SMRT

Ja znadem dobro: moj Izbavitelj živi i posljednji će on nad zemljom ustati. A kad se probudim, k sebi će me dići: iz svoje ću puti tad vidjeti Boga. *Job 19,25-26*

Želim vidjeti Boga; a da ga vidim, moram umrijeti. *sv. Terezija od Djeteta Isusa*

Ovaj je trenutak vrijeme za traženje Boga. Smrt je vrijeme za nalaženje Boga. Vječnost je vrijeme za posjedovanje Boga. *sv. Franjo Saleški*

U svakom činu i misli tako se vladaj kao da ćeš danas umrijeti. Kad bi imao čistu savjest, ne bi se mnogo bojao smrti. Bolje je čuvati se grijeha nego izbjegavati smrt. Ako danas nisi spreman, kako ćeš biti sutra? *Toma Kempenac, Nasljeduj Krista*

Mi kršćani ne tonemo u olujama svijeta samo zato što nas nosi drvo križa. *sv. Augustin*

Križ se treba nositi, a ne vući, i treba ga uzeti kao blago, a ne kao teret. Samo po križu možemo postati slični Kristu. *Francois Fenelon*

Ljubav je jača od smrti i od straha pred smrću. *I.S. Turgenjev*

Kao što dobro iskorišten dan dariva ugodan san, tako i dobro proživljen život dariva smirenu smrt. *Leonardo da Vinci*

Smrt nikada ne iznenađuje mudraca, on je uvijek spreman za odlazak. *J. de la Fontaine*

Razmisliti i odgovoriti: Zašto čovjek mora umrijeti? Može li se i kako pripremiti za smrt? (svako navede za sebe 3 odgovora, onda kao skupina, nabrojati sve odgovore). U skupini razgovarati o pitanjima. Obrazložiti svoje odgovore. Odabрати jednu od ponuđenih misli i izreka, prepisati je i obrazložiti zašto mi se sviđa.

3. SKUPINA: NADA

A ako Krist nije uskrsnuo, uzaludna je vjera vaša, još ste u grijesima. Onda i oni koji usnuše u Kristu, propadoše. Ako se samo u ovom životu u Krista ufamo, najbjedniji smo od svih ljudi. Ali sada: Krist uskrsnu od mrtvih, prvina usnulih! *1Kor 15, 17-20*

Želim Boga gledati, a da bi se njega vidjelo, treba umrijeti. *sv. Terezija Avilska*

Ja ne umirem, ulazim u zivot. *sv. Terezija od Djeteta Isusa*

Svijet će sutra pripasti onima koji budu znali pružiti veću nadu. *Pierre Teilhard de Chardin*

Tko poznaje Uskrsnuće, ne može očajavati. *Dietrich Bonhoeffer*

Božja ljubav, zračeći prolazi, a Duh Sveti poput munje prodire u tamu svakoga čovjeka. U tom prolaženju Uskrsli dolazi do tebe, uzima na sebe sav teret koji je nepodnošljiv. *Brat Roger Schutz*

Tko je čuo uskrsnu poruku, ne može više okolo hodati obješena lica i bez humora živjeti život čovjeka bez nade. *Friedrich Schiller*

Život je najljepši pronalazak prirode, a smrt njena vještina, da što bolje iskoristimo život. *Goethe*

Nije lako živjeti poslije smrti. Ponekad treba na to utrošiti cio život. *S.J. Lec*

Razmisliti i odgovoriti: Postoji li kakva nada u život nakon smrti? Što (Tko?) nam daje nadu? (svako navede za sebe 3 odgovora, onda kao skupina, nabrojati sve odgovore). U skupini razgovarati o pitanjima. Obrazložiti svoje odgovore. Odabрати jednu od ponuđenih misli i izreka, prepisati je i obrazložiti zašto mi se sviđa.

4. SKUPINA: PATNJA

Isus reče: "Ja sam uskrsnuće i život: tko u mene vjeruje, ako i umre, živjet će. I tko god živi i vjeruje u mene, neće umrijeti nikada." *Iv 11,25-26*

U predvečerje svojega života bit ćeš pitan o ljubavi. *sv. Ivan od Križa*

Neće me uzeti smrt nego Bog. *sv. Terezija od Djeteta Isusa*

Zapamtite dobro, oј vi ljudi, što razmišljate: najhitriji konj koji vas nosi savršenosti jest trpljenje! *Johannes Tauler*

Trpljenje je najveće blago na zemlji – pročišćuje dušu. U trpljenju spoznajemo tko nam je pravi prijatelj. *sv. Faustina*

Kada radosno nosiš svoj križ, on će nositi tebe. *Toma Kempenac*

Jer nam je Krist svojom patnjom ostvario spasenje, sve su ljudske patnje podignute na spasonosnu razinu. Tako svaki čovjek može svojim patnjama stvarno imati udjela na Kristovu spasonosnome trpljenju. *sv. Ivan Pavao II*

U času smrti polagat ćemo ispit o ljubavi. Ako ga položimo, zauvijek ćemo se preseliti k Ljubavi. *M. Quist*

Ne bojimo se smrti, nego razmišljanja o smrti. *Seneka*

Umrem li, ostavite balkon otvoren. *(Oproštaj) Federico García Lorca*

Razmisliti i odgovoriti: Ima li trpljenje, patnja i bolest kakav smisao? Kako nam vjera može pomoći u bolesti, patnji i blizini smrti? (svako navede za sebe 3 odgovora, onda kao skupina, nabrojati sve odgovore). U skupini razgovarati o pitanjima. Obrazložiti svoje odgovore. Odabрати jednu od ponuđenih misli i izreka, prepisati je i obrazložiti zašto mi se sviđa.

Prilog 2. plan ploče

Plan ploče:

1. Skupina STRAH:

- smrt je kraj zemaljskog života
- strah od prestanka postojanja
- strah od patnje

2. Skupina SMRT:

- smrt je posljedica grijeha
- smrt je prijelaz u život s Bogom
- možemo se pripraviti životom po krepostima, molitvom i dobrim djelima

3. Skupina NADA:

- Uskrsnuće Kristovo izvor je naše nade
- Isus je pobijedio smrt
- naša duša je besmrtna

4. Skupina PATNJA:

- Isus je patio za nas
- patnjom postajemo slični Isusu
- Isus je sa onima koji pate

Prilog 3. crtež drveta

